

De Heer Fr. TIMMERMANS
Gemachtigd Ambtenaar
B.R.O.H. – Directie Stedenbouw
Ministerie van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest
CCN-Vooruitgangstraat 80-bus 1
1035 Brussel

U/ref. : 15/PFU/466078 (DS)
SD/2264-0017/03/2011-376PR (DML)
O/ref. : GM/SBK2.47/s.535
Bijlage : 1 dossier

Brussel,

Mijnheer de Directeur,

Betreft : SCHAARBEEK. Vergotesquare 45. Restauratie en uitbreiding van een eengezinswoning. Aanvraag van een unieke vergunning. Eensluitend advies van de KCML.
Dossier behandeld door Dhr. F. Stévenne (DS) en S. Duquesne (DML).

In antwoord op uw brief van 13/13/2013, ontvangen op 15/03/2013, hebben wij de eer u te melden dat onze Commissie tijdens haar vergadering van 03/04/2013 over hoger vermelde aanvraag een **gunstig advies onder voorbehoud heeft uitgebracht.**

Tijdens haar vergadering van 14/11/2012 bracht de Commissie een gunstig eensluitend advies onder voorbehoud uit over de aanvraag van een unieke vergunning voor de restauratie en uitbreiding van de boven vermelde eengezinswoning. die in haar totaliteit is beschermd. De woning werd in 1922 gebouwd voor de familie Fournier naar een ontwerp van architect Alfred Nyst. In 1928 werd het huis verbouwd architect Alfred Chambon (o.a. toevoeging van een bureau boven de keuken).

De huidige aanvraag betreft een aantal wijzigingen aan het ontwerp dat door de KCML werd onderzocht in het kader van het voornoemde eensluitend advies. Die wijzigingen werden doorgevoerd op vraag van de Overlegcommissie en op initiatief van de eigenaar (overeenkomstig art. 177 van het BRWO).

Het betreft volgende veranderingen :

- De eetkamer 0.08 op het gelijkvloers (uitbreiding van de woonkamer 0.04): de nieuwe aanbouw werd verkleind en is wat soberder ; de uitbreiding sluit ook beter aan tegen de zijgevel van de keuken.

De Commissie aanvaardt het nieuwe voorstel.

- De indeling en de openingswijze van het raam van de kleine eetkamer 0.08 werd gewijzigd ten overstaan van het oorspronkelijk project. In het verleden was de indeling asymmetrisch en was er een open draaiend gedeelte en een vast raamdeel. Het huidig voorstel is een symmetrisch schuifraam dat wat banaler oogt dan het initiële ontwerp. Zonder hierover een breekpunt te maken, moedigt de Commissie de bouwheer aan voor de vormgeving die eerst werd voorgesteld te opteren, tenzij er nog andere redenen zijn om een schuifraam te verkiezen. ***Dit punt zal in samenspraak met de DML uitgeklaard worden.***

- De zijgevel van de nieuwe slaapkamer 2.07 op de tweede verdieping wordt een 40-tal cm verschoven, weg van de gemene muur (op 143 cm van de buitenzijde van de gemene muur t.o.v. slechts 103 cm in het vergunde ontwerp). ***Deze wijziging, die werd doorgevoerd op vraag van de buur, heeft weinig impact en wordt aanvaard door de KCML.***

- In dezelfde slaapkamer 2.07 voorziet men een schuifraam over nagenoeg de hele gevelbreedte, in plaats van het driedelig, kleiner venster dat aanvankelijk werd voorgesteld.

De KCML meent dat het nieuwe raam qua indeling en afmetingen minder goed past in het gevelbeeld dan het vorige model. Ze vraagt dan ook terug te keren naar dat eerste voorstel. Indien een raam met opengaande vleugels wegens plaatsgebrek een probleem zou vormen, kan eventueel ook gedacht worden aan een guillotineraam .

Tot slot wijst de KCML erop dat in het kader van de voornoemde gevraagde wijzigingen geen antwoorden werden geformuleerd op het voorbehoud dat de KCML formuleerde in haar **eensluidend advies van 14/11/2012. Dat voorbehoud blijft dus integraal geldig en moet op passende wijze beantwoord worden, zoals beschreven in dat advies.**

Ter herinnering, het voorbehoud, zoals opgenomen in het eensluidend advies van de KCML van 14/11/2012, betreft volgende punten :

- de Directie voor Monumenten en Landschappen moet deel uitmaken van het Bestuur van de werken;
- de resultaten van een grondsondering (uitbouw tuinzijde) zullen op voorhand ter goedkeuring aan de DML worden voorgelegd;
- de uitbouw op de tweede verdieping, kant tuinzijde, zal bekleed worden met natuurkleurige zink (i.p.v. antracietkleur) en het raam bij voorkeur in staal uitgevoerd;
- bepaalde uitvoeringsdetails, zoals de integratie van gelaagd glas in de bestaande ramen, de dakisolatie, enz. moeten nog op voorhand ter goedkeuring aan de DML worden voorgelegd;
- de eventuele vervanging van het doorschijnende melkglas van het erkerraam van het Chambonbureel kan slechts toegestaan worden na een gunstige beoordeling van die ingreep door een gespecialiseerd restaurateur (bescherming leren wandbekleding). In de impost van dat raam zal de originele beglazing behouden worden ;
- stratigrafisch onderzoek dient nog uitgevoerd te worden in de meest representatieve ruimten (traphal, inkomhal en aanpalende salons op de gelijkvloerse verdieping). Het kleurenpalet van die ruimtes zal op basis daarvan en in samenspraak met de DML worden bepaald.
- het bestek dient aangepast te worden volgens de volgende opmerkingen :
 - . p.13, 00.00.01: de Directie Monumenten en Landschappen moet deel uitmaken van het "Bestuur" van de werf.
 - . p.26, 10 : Beschermen en in stand houden van bestaande werken: de beschermende interventies tegen mogelijke schade moeten nog in detail worden beschreven;
 - .p.35, 00.03.06.03 en 4 : de ontleistering van muren en plafonds zal beperkt worden tot de zones waar dit strikt noodzakelijk is en gebeuren in overleg met de DML.
 - .p.3,7 00.03.06.7 Afname plankenvloeren : de vloeren zullen zoveel mogelijk herplaatst worden in samenspraak met de DML.
 - .00.03.06.12 : verwijderen behangpapier trapzaal: op basis van het stratigrafisch onderzoek dient het behangselpapier gedocumenteerd te worden en de uiteindelijke afwerking van de trapzaal te worden bepaald, in overleg met de DML.
 - .p.72: Restauratie metselwerken in gevels: voorafgaand onderzoek dient nog te worden uitgevoerd en samen met de technische fiches op voorhand ter goedkeuring aan de DML worden voorgelegd.
 - . p.77, 24.14.01 en 24.15.01: de verwijdering van voegen zal manueel gebeuren (tegels en metselwerk).
 - . 27.10.01 : stalen balk uitbouw Chambon : de bewaringsstaat van dit element moet nauwkeurig gedocumenteerd worden. Bij voorkeur zal voorrang overgegaan worden tot herstel en restauratie.
 - .30.01 : dakisolatie : uitvoeringsdetails ter goedkeuring voor te leggen aan de DML.
 - .p.99: "Opmeting historisch model voor het leveren en plaatsen van nieuwe boordplanken, sierlijsten, kraallatten, bekledingen onderzijde uitkragende lijstgoot": De opmetingen en de uitvoeringstekeningen zullen voorafgaand worden voorgelegd aan de DML.
 - . p.106 en 107 : Afbraak dakbedekking in kunstleien en nieuw dakbedekking in natuurleien: de uitvoeringsdetails van de dakwerken alsook van de afvoerpijpen en de metaalbladen (40.51) zullen aan de DML worden voorgelegd.

- . p.134, 40.22.1: Herstel venster in hout met glas in lood: “beglazing verschillende glastypes , eigenschappen ter onderzoek voorleggen”: de eventuele vervanging van de beglazing van het erkerraam van het Chambon-bureel zal pas toegestaan worden na een gunstige evaluatie door een restaurator/conservator gespecialiseerd in dat type leren wandbekleding en zal niet worden toegepast op de impost (cf. supra).
- . p.136, 40.23: Nieuwe buitenramen in staal: de uitvoeringstekeningen van de constructeur moeten voor akkoord worden voorgelegd aan de DML;
- . 40.51.1 : buitenafwerking uitbouw +2 : de bekleding zal uitgevoerd worden in natuurkleurige zink.
- . p.145, 41.21: Veiligheidsbeglazing – enkelvoudig gelaagd: uitvoeringsdetails van de integratie in de bestaande ramen voor te leggen aan de DML.
- . p.151, 43.11.01: Reinigen van gevels in baksteenmetselwerk: testen moeten voorzien worden waarvan de resultaten voorafgaand aan de DML worden voorgelegd;
- . p.151, 43.30: afbikken bestaande gevelbezetting in cementmortel (keukenmuur) : de noodzaak van die ingreep moet aangetoond worden. Beschadiging van het metselwerk kan niet worden toegestaan.
- . p.153, 50.10; Nieuwe binnenpleisterwerken: de samenstelling van de herstelpleister moet compatibel zijn met de bestaande bepleistering.
- . p.211, 55.20.01 Behoud en herstel van de raamtabletten in marmer: eventuele vervangingen moeten zoveel mogelijk worden beperkt en voorafgaand worden goedgekeurd door de DML.
- . p.215, 55.10.01 Behoud en herstel van de lederen wandbekleding: de restauratie van de lederen wandbekleding zal toevertrouwd worden aan een restaurator/conservator gespecialiseerd in deze materie. Deze dient tevens geconsulteerd te worden over de mogelijkheid om een deel van de beglazing van het erkerraam door helder glas te vervangen.
- . p.224, 81.10.00: Schilderwerken op muren en plafonds / oud: “Historisch kleurgebruik waar mogelijk”: Stratigrafisch onderzoek dient nog uitgevoerd te worden om de historische afwerkingslagen te documenteren. Hierbij zal men zich toespitsen op de traphal en de inkomhal en aanpalende salons van het gelijkvloers. De resultaten van dit onderzoek alsook een staal van de kleuren zullen ter goedkeuring aan de DML worden voorgelegd. De verfsoort dient compatibel te zijn met de ondergrond.

Met de meeste hoogachting,

G. MEYFROOTS
Adjunct-secretaris

J. VAN DESSEL
Ondervoorzitter

kopie : B.R.O.H. - D.M.L.: Dhr. Ph. Piéreuse + per mail aan Dhr. S. Duquesne, Mevr. M. Muret, M. Kreutz, N. De Saeger en L. Leirens.